

En annerledes hevnhisto

Den chilensk-canadiske forfatteren Carmen Rodriguez er aktuell med romanen «Chiles døtre». – Selve livet krever at man legger vonde ting bak seg, sier forfatteren som måtte rømme hjemlandet som 25-åring.

■ VERONICA KARLSEN

Hele verden husker bildene av den chilenske militærdiktatoren Augusto Pinochet etter kuppet i 1973. Iført hvit uniform og mørke solbriller tok han over makten og ble de neste 17 årene kjent som noe av en diktator. Med hard hånd knuste han hvert tilløp til opposisjon og jaktet på venstreopposisjonelle.

Som 25-åring måtte Carmen Rodriguez flykte fra Pinochets Chile. Titusenvis av mennesker ble kastet i fengsel og torturert, andre ble drept og atter andre bare forsvant. Rodriguez, som hadde markert seg som Pinochet-kritisk, kom seg til Canada.

– Store deler av familien min var igjen i Chile. Faren min ble syk og døde uten at jeg kunne reise hjem og ta farvel. Det er fortsatt veldig tungt å tenke på, sier forfatteren om at hun etter flukten ble

fratatt sitt chilenske pass.

– Om boken min er selvbiografisk? Nei, men den er basert på ting som virkelig skjedde og en tid som har satt store spor i meg og mange andre. Dette er manges historie, slår hun fast.

ONDSKAPENS MOTSATTS

I «Chiles døtre» møter vi unge Tania. Hun bor sammen med mor og bestemor i Canada. I oppveksten har hun hørt fine

historier om sin påståtte far, en viss Miguel som både fremstilles som morens store kjærlighet, en helt og en familievann.

Men var han virkelig Tanias far?

En dag mottar familien et brev fra en dommer i Chile som krever Tanias DNA. Han tror nemlig den unge kvinnen ble til som et resultatet av en voldtekt utført av

en av militærkuppets verste torturister. Tania begynner sakte, men sikkert å se konturene av sin tilblivelse.

«Selv i de mørkeste tider i Chile brukte vi humor som våpen. Vi overlevde på grunn av denne humoren.»

Carmen Rodriques, forfatter

Forfatteren avslører litt mer om handlingen:

– Sakte lærer Tania om morens og bestemorens pakt. De bestemte seg tidlig for å snu det onde til noe vakkert – nemlig et barn som får vokse opp i kjærlighet og fred. Slik skaper de den ultimate hevn. Ingen ondskap får gro i torturistens fotspor, de viser at det gode virkelig kan seire over det onde, sier Rodriguez.

– *Hvordan har det vært i ditt eget liv når det gjelder å forsones seg med alle ugjerningene som fant sted i Chile?*

– Det har vært vanskelig. Men selve livet har krevd av meg at jeg går videre. Overlevelsesinstinktet og håpet, det er selve livet som forsvarer seg, sier forfatteren.

HUMOR

Hun nikker bekreftende til spørsmålet om bokskrivningen har vært terapeutisk.

– Ja, absolutt. Jeg kom til et punkt der jeg følte at jeg måtte skrive en slik bok. Tidvis forsøker noen å fremstille Pinochet som en helt, og da må noen si fra. Først skrev jeg avisartikler, så kom denne historien til meg. Skrivning og aktivisme går hånd i hånd for meg.

Men den som Rodriguez har skrevet en gjennomført roman, må tro om igjen.

– Selv i de mørkeste tider i Chile brukte vi humor som våpen. Vi overlevde på grunn av denne humoren, slår hun fast.

I boken får hver av kvinnene fortelle sin historie, og forfatteren bekrefter at

CARMEN RODRIGUEZ

- Ble født i Chile i 1948.
- Var en sterk motstander av Pinochet-regimet og flyktet til Canada på 70-tallet.
- Etter at hun rømte, ble hun fratatt sitt chilenske pass.
- I dag er hun canadisk statsborger og bor i Vancouver med mann og barn.
- Har fortsatt status som politisk flyktning.
- Gjennom hele sin eksiltilværelse har hun jobbet aktivt for motstandsbevegelsen i Chile, både som journalist og skribent.
- Jobber også som lærer.
- Besøker landet med romanen «Chiles døtre». Hun har tidligere gitt ut en diktsamling og en novellesamling.
- Det er i disse dager 40 år siden militærkuppet i Chile.

Kilde: NTB

det måtte en del research til da hun skulle skrive bestemorens historie.

– Alle de historiske bitene måtte være på plass. Nå håper jeg boken fungerer på flere plan. Den er selvsagt politisk på mange måter. Men dette er også en slektsroman samt en roman om tider som har endret seg og mødre og døtre med sterke bånd.

– *Anser du deg som feminist, Rodriguez?*

– Absolutt. For meg er det fullstendig absurd å ikke være både feminist og sosialist. Hvem vil ikke ha like rettigheter for alle, spør hun. (NTB)